

745

Besluit van 20 december 1993 tot wijziging van de vakantieregeling in het besluit van 24 december 1986 (Stb. 1986, 659) (Inkomensbesluit Toeslagenwet)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directoraat-Generaal Sociale Zekerheid, nr. DGSZ/SVT/93/4331;

Gelet op artikel 6, tweede lid, van de Toeslagenwet;

De Raad van State gehoord (advies van 3 november 1993, nr. W12.93.0688);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 10 december 1993, Directoraat-Generaal Sociale Zekerheid, nr. DGSZ/SVT/93/5335;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Inkomensbesluit Toeslagenwet¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Aan **artikel 5** wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Voor zover over de opbrengst van arbeid, zoals vastgesteld op grond van het eerste en tweede lid, geen aanspraak op vakantie-uitkering bestaat, wordt van dit inkomen slechts een deel in aanmerking genomen. Dit deel is gelijk aan het quotiënt van 100 en de som van 100 en het percentage van de vakantiebijslag, bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Wet Minimumloon en minimumvakantiebijslag.

B

Aan **artikel 6** wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Van de winst uit bedrijf en zelfstandig uitgeoefend beroep, zoals vastgesteld op grond van het eerste en tweede lid, wordt slechts een deel in aanmerking genomen. Artikel 5, derde lid, laatste volzin, is voor het vaststellen van dit deel van overeenkomstige toepassing.

Aan **artikel 7** wordt een vierde en een vijfde lid toegevoegd, luidende:

4. Voor zover over een inkomen, genoemd in het eerste lid, geen aanspraak op vakantie-uitkering bestaat, wordt dit inkomen slechts voor een deel in aanmerking genomen. Artikel 5, derde lid, laatste volzin, is voor het vaststellen van dit deel van overeenkomstige toepassing.

5. Het vierde lid is niet van toepassing op uitkeringen op grond van de Ziektewet (Stb. 1987, 88), tenzij de dienstbetrekking van de werknemer tijdens het genot van de uitkering eindigt en tengevolge hiervan het dagloon met een evenredig deel van de vakantietoeslag wordt verhoogd.

¹ Stb. 1986, 659, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 mei 1991, Stb. 319

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1994.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 20 december 1993

Beatrix

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Wallage

Uitgegeven de *dertigste* december 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

In artikel 2 van de Toeslagenwet (TW) is bepaald dat recht op een toeslag bestaat indien degene die recht heeft op een loondervingsuitkering een inkomen per dag heeft dat lager is dan een voor de leefvorm relevante percentage van het (bruto) minimumloon. Dit percentage bedraagt 100% voor gehuwden en ongehuwd samenwonenden, 90% voor eenoudergezinnen en 70% voor alle overige alleenstaanden. De toeslag is (met een maximum) gelijk aan het verschil tussen het voor de leefvorm relevante percentage van het minimumloon en de som van de inkomsten uit of in verband met arbeid.

Wat onder inkomen uit of in verband met arbeid moet worden verstaan is bepaald in het Inkomensbesluit Toeslagenwet. In dat Inkomensbesluit wordt daarnaast ondermeer bepaald dat de inkomsten uit of in verband met arbeid over een bepaald tijdvak worden herleid naar een inkomen per dag.

In dat Inkomensbesluit is geregeld dat de vakantie-uitkering over opbrengsten van arbeid niet gerekend wordt tot de inkomsten uit arbeid (artikel 4, derde lid, onderdeel b van het Inkomensbesluit TW). Eveneens is geregeld dat een vakantie-uitkering over inkomensbestanddelen, die in het Inkomensbesluit worden gekwalificeerd als inkomen in verband met arbeid in het bedrijfs- of beroepsleven, niet wordt gerekend te behoren tot het inkomen in verband met arbeid in het bedrijfs- of beroepsleven (artikel 7, tweede lid, onderdeel e van het Inkomensbesluit TW).

Het inkomen van de uitkeringsgerechtigde, maar ook het wettelijk minimumloon worden aldus per dag vastgesteld exclusief vakantie-toeslag. Het past in deze systematiek om ook het recht op toeslag op grond van de TW exclusief vakantietoeslag vast te stellen.

Knelpunt

Inmiddels is in de praktijk gebleken dat de boven beschreven systematiek tot gevolg kan hebben dat bepaalde categorieën TW-gerechtigden niet over voldoende middelen beschikken om te kunnen voorzien in de minimaal noodzakelijke bestaanskosten. Voor een aanvullende inkomensbescherming dienen deze categorieën een beroep te doen op de bijstandswet.

De achtergrond hiervan is de volgende. Nadat het recht op toeslag is vastgesteld bestaat het inkomen globaal uit drie onderdelen:

- (1) De loondervingsuitkering
- (2) Eventueel overig inkomen uit of in verband met arbeid
- (3) Toeslag op grond van de Toeslagenwet

In de volgende figuur zijn de gevolgen hiervan voor de vakantietoeslag zichtbaar:

In deze figuur wordt geïllustreerd dat de mogelijkheid bestaat dat over bepaalde inkomensbestanddelen geen recht op vakantietoeslag bestaat. In dat geval ontstaat de situatie dat het totale inkomen (inkomen inclusief vakantiegeld) niet voldoende is om te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan. De minimaal noodzakelijke bestaanskosten worden immers gedefinieerd inclusief vakantiegeld. Een getallenvoorbeeld moge dit verduidelijken: het sociaal minimum voor uitkeringsgerechtigde A is 100 per dag. A heeft een loondervingsuitkering ter grootte van 35 en overige inkomsten van 45. Afgezien van de toepassing van de vrijlatingsregeling bestaat een recht op toeslag ter grootte van 20. Over de loondervingsuitkering wordt 8% van 35 is 2,8 vakantietoeslag gereserveerd; over de toeslag wordt 8% van 20 is 1,6 gereserveerd. Stel dat over de overige inkomsten geen recht op vakantietoeslag bestaat, dan is het totaal 4,4. Om echter aan de minimum bestaansnorm te kunnen voldoen zou een vakantietoeslag van 8 moeten worden opgebouwd. Het gat bedraagt in dit voorbeeld $8 - 4,4$ is 3,6.

Derhalve kan in het bovenstaande voorbeeld een beroep worden gedaan op aanvullende bijstand. Het is echter in strijd met de doelstelling van de Toeslagenwet dat uitkeringsgerechtigden met een loondervingsuitkering reeds in de loondervingsfase worden geconfronteerd met de zwaardere middelentoets van de bijstandswet. Daarnaast is het ook vanuit praktisch oogpunt bezwaarlijk dat uitkeringsgerechtigden voor een kleine aanvullende uitkering zich moeten vervoegen bij een andere uitkeringsinstantie. Om deze redenen wordt op grond van dit Besluit het Inkomensbesluit TW op een aantal punten gewijzigd. De wijziging strekt ertoe te voorkomen, dat bepaalde categorieën TW-gerechtigden ten behoeve van hun minimuminkomensbescherming een aanvullend beroep op de bijstandswet moeten doen.

Deze wijziging kan van belang zijn voor de volgende categorieën:

- (1) Zelfstandigen; over het winstinkomen (van de TW-gerechtigde, maar ook van diens partner) bestaat geen recht op vakantietoeslag
- (2) Politieke ambtsdragers, die inkomsten genieten uit hoofde van een politieke functie; over de verstrekte vergoedingen wordt geen vakantietoeslag uitbetaald
- (3) Overige personen met andersoortige inkomsten

Oplissing

Het hierboven geschetste probleem kan worden opgelost door een wijziging van het Inkomensbesluit Toeslagenwet. Deze wijziging houdt in, dat wordt bepaald dat inkomensbestanddelen waarover geen aanspraak op vakantiegeld bestaat voor de berekening van de toeslag slechts voor 100/108ste deel in aanmerking worden genomen. Een dergelijke

bepaling heeft tot gevolg dat over inkomen waarover geen vakantie-toeslag wordt genoten uitkeringsgerechtigden geacht worden zelf een deel van het inkomen als vakantietoeslag te reserveren. Aan de hand van het eerder genoemde getallenvoorbeeld kan het voorstel worden toege-licht.

	Inkomensbron	Nu	Voorstel
Periodieke inkomen	Loondervingsuitkering	35,0	35,0
	Overige inkomsten	45,0	45,0
	Toeslag ogv TW	20,0	23,3
	Subtotaal	100,0	103,3
Vakantiegeld	Loondervingsuitkering	2,8	2,8
	Overige inkomsten	0,0	0,0
	Toeslag ogv TW	1,6	1,9
	Subtotaal	4,4	4,7
	Totaal	104,4	108,0

Bij het periodieke inkomen wordt in de huidige situatie (de kolom «Nu») de toeslag op het inkomen vastgesteld. Dit gebeurt als volgt: om op 100 te komen, wordt de som van de loondervingsuitkering van 35 en de volle overige inkomsten van 45, zijnde 80, aangevuld met 20.

In het voorstel wordt de toeslag niet berekend over de volle overige inkomsten; hiervan wordt slechts 100/108ste deel in aanmerking genomen, zijnde 41,7. Om dan op 100 te komen, dient de toeslag op 23,3 te worden vastgesteld.

Het vakantiegeld over de toeslag bedraagt 8% over de toeslag. In de huidige situatie komt dit neer op 1,6 en in het voorstel op 1,9.

Uit dit voorbeeld blijkt dat de toeslag op grond van de Toeslagenwet enigszins hoger wordt vastgesteld. Op jaarbasis krijgt de toeslaggerechtigde dus een inkomen dat inclusief vakantiegeld gelijk is aan de relevante bijstandsnorm.

Financiële effecten

De voorgestelde wijziging in het Inkomensbesluit TW leidt tot een beperkte lastenstijging in de TW. Deze lastenstijging wordt geraamd op circa f 66.000 per jaar. Hierbij is verondersteld dat van de ongeveer 11.000 raadsleden er 130 (8% van het gemiddelde percentage met een WW-, WAO/AAW- of ZW-uitkering) een toeslag in het kader van de TW ontvangen. De verhoging van de toeslag bedraagt gemiddeld 3%, zodat de kosten voor raadsleden worden geraamd op f 21.000. Bij de zelfstandigen zullen diegenen met inkomsten uit winst uit onderneming eveneens een geringe verhoging van de toeslag krijgen. Naar schatting gaat het hier om slechts een beperkt aantal personen; er is van uitgegaan dat maximaal 10% (circa 200 personen) van het aantal zelfstandigen die een toeslag uit hoofde van de TW ontvangen (AAW sec-gevallen), op grond van deze aanpassing van het inkomensbesluit een iets hogere toeslag zullen ontvangen. De totale kosten voor deze groep worden geraamd op f 45.000.

Tegenover deze extra lasten in de TW staat een geringe besparing op de bijstandsuitgaven. Diegenen die in de huidige situatie onder het bestaansminimum komen, kunnen in bepaalde gevallen (afhankelijk van vermogen e.d.) immers recht hebben op aanvulling tot minimumniveau krachtens de ABW. In hoeverre van dit recht daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt is echter niet bekend.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel C

Artikel 7, vijfde lid

Over de ZW-uitkering bestaat geen aanspraak op vakantiegeld, noch is doorgaans de vakantietoeslag begrepen in de vaststelling van het dagloon waarop de ZW-uitkering is gebaseerd. Op grond van artikel 10, tweede lid, van de TW, hebben uitkeringsgerechtigden met een loondervingsuitkering, indien in het dagloon waarop de loondervingsuitkering is berekend geen vakantietoeslag is begrepen, geen recht op vakantie-uitkering over de toeslag. De reden hiervoor is dat de dienstbetrekking in stand blijft en de werknemers worden geacht hun vakantiegeld te krijgen van hun werkgever. Zou nu ook de ZW-uitkering in de in het vierde lid voorgestelde systematiek worden betrokken dan zouden ZW-gerechtigden een inkomensbescherming genieten die hoger is dan de voor hen relevante norm. Om dit te voorkomen wordt in de voorgestelde wijziging expliciet bepaald dat ZW-uitkeringen niet slechts voor een deel in aanmerking worden genomen, ondanks dat over de uitkering geen aanspraak op vakantiegeld bestaat.

Wanneer echter de dienstbetrekking gedurende de ZW-uitkering wordt beëindigd, bijvoorbeeld tijdens ziekte in de proeftijd of door het faillissement van de onderneming, wordt het dagloon waarop de ZW-uitkering is gebaseerd verhoogd met een evenredig deel van de vakantietoeslag. Zou het aldus vastgestelde dagloon volledig worden betrokken bij de vaststelling van de hoogte van de toeslag op grond van de TW dan ontstaat de situatie dat uitkering plus TW plus eventuele overige inkomsten inclusief vakantiegeld niet voldoende zijn om te kunnen voorzien in de noodzakelijke bestaanskosten. Om die reden wordt voor deze categorie ZW-gerechtigden bepaald dat de ZW-uitkering slechts voor een deel wordt betrokken bij de vaststelling van de hoogte van de toeslag.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Wallage